

Nejlepší zájem dítěte

Obecné soudy jsou povinny posuzovat problematiku svěřených nezletilých do péče rodičů především s přihlédnutím k jejich nejlepšímu zájmu ve smyslu čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte. Při hledání nejlepšího zájmu nezletilých musí vzít soudy s přibývajícím věkem dítěte a s jeho narůstající rozumovou a emocionální vyspělostí v úvahu i jeho přání, neboť názor dítěte zejména ve věku deseti let a vyšším musí být vnímán jako zásadní vodítko při hledání jeho nejlepšího zájmu. Soudy však nemohou vycházet izolovaně pouze z jeho názoru, ale musí souhrnně vzít v úvahu všechny pro posouzení věci významné okolnosti, mimo jiné rozumovou a emocionální vyspělost i věk dítěte.

Při rozhodování o úpravě poměrů k nezletilým dětem musí soudy vycházet z individuálního rozměru každého jednotlivého případu. Rodinné vztahy jsou totiž primárně založeny na jiných než právních normativních systémech, a proto právo, bytí má a musí do těchto vztahů vstupovat, musí být interpretováno a aplikováno nikoli mechanicky, formalisticky, ale citlivě, s výlučným ohledem na jeho účel.

(Nález Ústavního soudu České republiky sp.zn. II.ÚS 603/25 ze dne 15.5.2025)

Ústavní soud rozhodl o ústavní stížnosti stěžovatele M. P., zastoupeného JUDr. Ing. D.Z., advokátem, sídlem H.K., proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 10. prosince 2024 č. j. 26 Co 229/2024-856, za účasti Krajského soudu v Hradci Králové, jako účastníka řízení, a J. H., zastoupena Mgr. P.R., advokátkou, sídlem H.K., a nezletilý G. P., zastoupený opatrovníkem statutárním městem X, jako vedlejších účastnic řízení, tak, že ústavní stížnost se zamítá.

Z odůvodnění

I. Skutkové okolnosti případu a obsah napadeného rozhodnutí

1. Ústavní stížností podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy České republiky (dále jen "Ústava") se stěžovatel domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, přičemž tvrdí, že jím byla porušena základní práva zakotvená v čl. 1, čl. 10 odst. 2, čl. 32 odst. 4 a čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen "Listina"), jakož i v čl. 18 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte.

2. Z ústavní stížnosti, z vyžádaného soudního spisu a z napadeného rozhodnutí se podává, že rozsudkem ze dne 16. 5. 2024 č. j. 0 P 324/2021-747, 24 P a Nc 156/2022 Okresní soud v Hradci Králové (dále jen "okresní soud") rozhodl, že stěžovatel - otec (dále též jen "otec") je oprávněn stýkat se s druhou vedlejší účastnicí - nezletilou (dále jen "nezletilá") každý kalendářní týden vždy ve středu od 19:00 hodin písemnou komunikací prostřednictvím aplikace Messenger v rozsahu minimálně 30 minut, a že první vedlejší účastnice - matka (dále též jen "matka") je povinna nezletilou na tento styk připravit, styk zajistit a umožnit (výrok I.). Dále okresní soud rozhodl o nákladech řízení (výroky II. až IV.).

3. Proti rozsudku okresního soudu podal stěžovatel odvolání. Krajský soud v Hradci Králové (dále jen "krajský soud") napadeným rozsudkem změnil rozsudek okresního soudu tak, že otec je oprávněn stýkat se s nezletilou každý kalendářní týden v úterý a v pátek vždy od 19:00 hodin písemnou komunikací prostřednictvím aplikace Messenger v rozsahu minimálně 30 minut. Matka je povinna nezletilou na tento styk s otcem připravit a styk zajistit (výrok I.). Dále krajský soud rozhodl o

nákladech řízení (výroky II. až IV.).

II. Argumentace stěžovatele

4. V ústavní stížnosti stěžovatel namítá, že soudy při svém rozhodování v předmětné věci nepřihlédly ke stanovisku nestranné, soudem ustanovené znalkyně. Skutkový stav je v této věci založen na stanovisku nezletilé, která deklaruje, že se s otcem setkávat nechce. Činí tak ovšem v kontextu "dlouhodobé několikaleté indoktrinace matky" v situaci, kdy došlo k úplné izolaci dcery od otce. Tento stav je utvářen po většinu života nezletilé, od jejích pěti let, kdy byla matkou de facto unesena. Nezletilá tak nemá a ani nemůže mít žádné osobní negativní (ani pozitivní) zkušenosti s otcem. Její nynější stanovisko je pouhým zrcadlením požadavku matky. Stanovisko dítěte však nemá být posuzováno izolovaně od dalšího kontextu věci jako jediné kritérium pro soudní rozhodnutí. Zásadní má být především zájem dítěte vycházející z odborného stanoviska nezainteresované osoby nebo instituce.

5. Stěžovatel dovozuje, že soud měl při svém rozhodování možnost buď vycházet ze stanoviska nezletilé, nebo ze stanoviska znalkyně. Podstata ústavní stížnosti spočívá v námitce, že desetileté dítě (resp. pětileté dítě, jímž nezletilá v době "únosu" byla) není v tomto věku a v kontextu výlučného intenzivního mnohaletého vlivu své matky, která ji má nikoliv ve výlučné, nýbrž "v absolutní péči", schopné objektivně rozpoznat svůj nejlepší zájem a validním způsobem rozhodnout o eliminaci jakéhokoli styku s druhým rodičem.

6. Stěžovatel poukazuje na to, že kromě postoje nezletilé jsou pro skutkový stav relevantní závěry ustanovené znalkyně PhDr. Věry Tawilové. Osobní styk nezletilé s jejím otcem je v jejím zájmu a měl by být co nejdříve obnoven, neboť dlouhodobá separace od otce je pro její vývoj nepříznivá. Čím déle bude tato situace trvat, tím větší je nebezpečí, že se vztah k otci již nepodaří obnovit a dojde k vážnému poškození psychiky nezletilé. Zavržení rodiče v životě dítěte je analogické emočnímu týrání. Styk pomocí elektronických komunikací, písemný styk atd. by měl asistovaný styk doplňovat nikoliv nahrazovat. Stěžovatel uzavírá, že soudy obou stupňů při svém rozhodování nepřihlédly ke stanovisku nestranné, soudem ustanovené znalkyně, odchýlily se od jejích doporučujících závěrů i od rozhodovací praxe Ústavního soudu, čímž porušily právo stěžovatele i právo nezletilé na soudní ochranu a rodinný život.

III. Vyjádření krajského soudu, opatrovníka nezletilé a první vedlejší účastnice řízení

7. Soudce zpravodaj zaslal podle § 42 odst. 4 zákona č. [182/1993](#) Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o Ústavním soudu"), ústavní stížnost k vyjádření krajskému soudu, opatrovníkovi nezletilé a první vedlejší účastnici řízení.

8. Krajský soud ve svém vyjádření k ústavní stížnosti uvedl, že jako soud odvolací byl postaven před vyslyšení sporu rodičů, jak má probíhat styk otce s nezletilou dcerou za situace, kdy nezletilá osobní styk s otcem dlouhodobě zcela odmítá, přičemž zlepšení nepřinesl ani v minulosti realizovaný pokus o zprostředkování styku za pomoci třetí odborné osoby. Nezletilá přijímá pouze styk textovou komunikací. Krajský soud k návrhu otce doplnil dokazování provedením pohovoru nezletilé s terapeutkou otce L. B., které otec důvěřuje. Ze zprávy této terapeutky krajský soud zjistil, že i zde se nezletilá k možnému osobnímu styku s otcem stavěla odmítavě a B. soudu sdělila, že za stávající situace si nedokáže realizaci asistovaného setkání nezletilé s otcem představit. Poukazuje-li otec v ústavní stížnosti na znalecký posudek PhDr. Tawilové, izolovaně cituje ve svůj prospěch pouze některé jeho části. Krajský soud vyšel ze stavu, který byl zjištěn v době vyhlášení jeho rozhodnutí a je přesvědčen, že rozhodl v nejlepším zájmu nezletilé při respektování jejího přání a dlouhodobě konzistentního stanoviska, a jeho rozhodnutí není v rozporu s ústavním pořádkem.

9. Opatrovník nezletilé ve svém vyjádření k ústavní stížnosti uvedl, že rozhodnutí okresního soudu ve spojení s rozhodnutím krajského soudu velmi dobře shrnují průběh soudního řízení od podání návrhu na úpravu styku otce s nezletilou a rovněž výstižně rekapituluji činnost oddělení sociálně právní ochrany dětí Magistrátu města X (dále jen "oddělení") ve vztahu k této rodině. V této souvislosti zdůraznil, že rodinná situace byla po celou dobu řízení aktivně řešena za účasti celé řady odborníků. Psychologická podpora byla poskytována pravidelně všem členům rodiny a byly realizovány asistované kontakty otce s nezletilou. Popisu těchto kontaktů se detailně věnují zprávy organizací Nomia z. ú., které jsou rovněž shrnuty v uvedených rozsudcích. V soudních rozhodnutích je dále odkazováno i na vypracované znalecké posudky. S ohledem na uvedené opatrovník shrnul, že není schopen adekvátně posoudit, jaké změny v rodinné situaci nezletilé nastaly po roce 2017, tedy poté, co otce postihla cévní mozková příhoda. Je možné, že události z tohoto období měly na nezletilou natolik negativní dopad, že si z nich nese trauma až do současnosti. Ze znaleckých posudků vyplývá, že nezletilá je zatížena problematikou ve vztahu k oběma rodičům, což ovlivňuje její psychický vývoj. Je rovněž možné, že má negativní vzpomínky na proces navazování kontaktů s otcem, přičemž asistované kontakty často prožívala jako emočně náročné. Zdůraznil, že snaha o obnovení či navázání osobních vazeb mezi otcem a dcerou je nezbytná a v daném kontextu nevyhnutelná.

10. Opatrovník uvedl, že v současné době je nezletilá již ve věku, kdy je schopna se k rodinné situaci vyjadřovat samostatně a adekvátně. Při opakovaných rozhovorech s pracovníky oddělení i s dalšími odborníky uvádí konzistentní informace, jak vyplývá mimo jiné ze záznamu rozhovoru ze dne 30. 9. 2024. Opatrovník uvedl, že za oddělení však nelze jednoznačně uzavřít, že její stanovisko je výsledkem výhradně vlivu matky. Určitou roli může hrát i osobnost otce a jeho snížená schopnost navázat s nezletilou kvalitní a funkční komunikaci. Opatrovník dále uvedl, že dne 10. 2. 2025 se na oddělení obrátila matka. Uvedla, že otec nezletilé a jeho matka organizují neplánovaná a předem nedohodnutá setkání s nezletilou. Podle jejího vyjádření tím nerespektují rozsudek krajského soudu a svým jednáním nezletilou opakovaně traumatizují. Podobné situace se vyskytly již v minulosti v rámci tohoto případu. Matka znovu kontaktovala oddělení dne 3. 3. 2025 a upozornila na skutečnost, že komunikace dcery s otcem prostřednictvím aplikace Messenger bývá pro dceru velmi nepříjemná a často ji chce předčasně ukončit. Podle sdělení matky otec v rámci této komunikace pokládá dceři nevhodné a nepříjemné dotazy, znevažuje matku, tvrdí, že si o něm vymýšlí různé skutečnosti, zmiňuje například i to, že nezletilá musí kvůli matce docházet k psychologičce. Dále matka uvedla, že otec inicioval dvě neplánovaná osobní setkání s nezletilou, která je nesla velmi těžce. V důsledku těchto událostí má mít podle matky dcera obavy z náhodného setkání s otcem.

11. Opatrovník dále uvedl, že rodiče nezletilé poskytli oddělení aktuální zprávy z poradny paní V. G. týkající se její spolupráce s nezletilou. Zprávy přinášejí cenné poznatky o aktuálním psychickém stavu nezletilé a o průběhu poskytované podpory. Na základě uvedeného shrnutí situace se opatrovník ztotožnil se závěry V. G. ze dne 22. 2. 2025. Domnívá se, že vztahová vazba mezi otcem a nezletilou je v současné době výrazně narušená, pravděpodobně až nenávratně. Nelze vyloučit, že k tomu přispěl i vliv matky na nezletilou. S ohledem na její další vývoj a potřebu stabilizace jejího psychického stavu nepovažuje opatrovník za vhodné, aby byla kontaktu s otcem - ať již plánovanému, náhodnému nebo "vynucenému" - vystavována za každou cenu. Má za to, že je nezbytné, aby se otec vyvaroval nevhodných forem komunikace a usiloval, navzdory stávajícím obtížím, o vytvoření bezpečného prostoru, který by dceři poskytoval pozitivní zkušenost, důvěru a pocit vzájemného respektu. Domnívá se rovněž, že v případě, že by v současné době byly obnoveny asistované kontakty mezi otcem a nezletilou, jak otec požaduje, reálně hrozí regrese psychického stavu dívky. V takto nastavené situaci nelze očekávat, že by matka byla schopna sehrát podpůrnou roli při obnovování vztahu otce s dcerou, což by mohlo mít pro dítě negativní důsledky. Opatrovník chápe, že je pro otce velmi obtížné se se vzniklou situací vyrovnávat. Domnívá se však, že jeho místo v životě dcery může přijít spíše v pozdějším věku, až bude nezletilá zralejší a případně sama projeví zájem o obnovení kontaktu. Naděje na budoucí obnovu vztahu podle opatrovníka existuje, nicméně jakékoli nátlakové

nebo opakované snahy o kontakt v současné době mohou odpor a odmítání ze strany nezletilé dále prohlubovat.

12. Matka nezletilé ve svém vyjádření k ústavní stížnosti popsala vývoj vztahů dcery s otcem od jeho onemocnění až do současnosti a vliv onemocnění otce na jeho chování k nezletilé dceři a shrnula závěry zkoumání psychologů v předmětné věci. Uvedla, že si přála postupně kontakty otce s dcerou obnovit. Na doporučení orgánu sociálně právní ochrany dětí proto rodina spolupracovala s neziskovou organizací NOMIA z. ú. U nezletilé byla zjištěna vysoká hladina posttraumatického stresu, absolvovala proto terapii u J. M., terapii absolvovali i otec a matka. Až do listopadu 2021 probíhaly pokusy o asistovaný kontakt nezletilé s jejím otcem. Pro nezletilou však byly tyto kontakty neúměrně zatěžující, bylo proto doporučeno jejich ukončení, neboť k posunu nedošlo. Terapii i asistované kontakty podstupovala matka dobrovolně, nezletilou na ně vždy připravovala, byť to bylo nesmírně obtížné. Matka k důkazu předložila zápis z hodnotící schůzky ze dne 22. 11. 2021, ze kterého se podává, že matka po celou dobu pozitivně nezletilou ke kontaktu s otcem motivovala, nicméně pro nezletilou byly kontakty traumatizující. Měla opakované noční můry, somatické potíže, jako zvýšenou tělesnou teplotu, fyzické nemoci. Nezisková organizace NOMIA z. ú. shledala asistovaný styk jako neúměrně zatěžující, nedoporučila jeho pokračování. Z uvedeného skutkového doplnění matka dovozuje, že stěžovatel některé informace důležité pro posouzení věci ve své ústavní stížnosti neuvedl. Ze zpráv z práce s rodinou, která probíhala v neziskové organizaci NOMIA z. ú. v letech 2020 až 2022 plyne, že nezletilá si ze soužití s otcem odnesla vysokou hladinu posttraumatického stresu. Ze zpráv o spolupráci s matkou pak plyne, že i ona se vyrovnávala s osobnostními změnami stěžovatele, které nastaly v důsledku jeho mozkové mrtvice. Toto poškození zdraví si však stěžovatel nepřipouští, je přesvědčen, že je zcela zdravý. Je patrné, že jeho vnímání reality a zapamatování prožitých událostí je narušené. Svě postoje považuje za odraz skutečnosti, odmítání kontaktu dcerou klade za vinu výlučně matce (extrapunitivní tendence), nedostatečné práci psychologů či jiným okolnostem. Uvedené postoje pak odpovídají i závěrům znalce MUDr. Tůmy. V důsledku uvedených skutečností bylo rozhodnuto o písemném styku nezletilé s otcem. Stěžovatel se od doby rozhodnutí krajského soudu pokusil opakovaně o nevyžádaný kontakt s dcerou, a to zejména dne 7. 2. 2025. Nezletilá reagovala prudkým zhoršením psychického stavu. Dne 20. 2. 2025 se souhlasem a vědomím stěžovatele absolvovala nezletilá opět terapeutické setkání u G.

13. Matka uvedla, že z výše uvedeného je patrné, že nezletilá kontakt s otcem intenzivně odmítá. Děje se tak přesto, že matka pro ni vyhledala psychologickou pomoc již před pěti lety, a nezletilá spolupracovala výhradně s terapeutky, kteří byli v kontaktu s oběma rodiči. V žádné ze zpráv není zmíněno ovlivnění matkou. Stěžovatel setrvává v rigidním postoji, že je zdravotně v pořádku a jeho osobností poruchy a zdravotní stav se neprojeví na jeho vztahu k nezletilé. Matka sama čerpala psychologickou pomoc, zajistila asistované kontakty s otcem, podřídila se všem opatřením soudu, zajistila pro nezletilou terapii. Nezletilá je přitom již ve věku deseti let, její názor je třeba zohlednit v rozhodování o jejích vlastních poměrech. Poslední zpráva terapeutky vyznívá tak, že postoje nezletilé jsou oprávněné - nezletilá nemá vytvořeny pozitivní zážitky s otcem, který díky svému onemocnění není schopen a ochoten tento fakt přijmout a vyjít z něj.

14. Matka poukázala na to, že situaci s tímto základem řešil Ústavní soud již v minulosti v některých svých rozhodnutích. V této souvislosti poukázala na náleze ze dne 13. 10. 2015 sp. zn. III. ÚS 3462/14 (N 184/79 SbNU 91), ve kterém Ústavní soud uvedl, že je vyloučeno, aby kterýkoli z rodičů nutil dítě k plnění povinností všemi prostředky. Dále odkazuje na náleze ze dne 13. 3. 2012 sp. zn. II. ÚS 3765/11 (N 52/64 SbNU 645) a na náleze ze dne 17. 5. 2019 sp. zn. II. ÚS 4247/18 (N 81/94 SbNU 104), ve kterých je zdůrazněn požadavek individuálního přístupu při rozhodování soudů ve věch nezletilých dětí (všechna rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>).

15. Podle názoru matky v daném případě soudy obou stupňů komplexně zjistily skutkový stav a posoudily správně, že nastavení osobního styku nezletilé se stěžovatelem není v nejlepším zájmu

nezletilé. Z posledních psychologických zpráv navíc vyplývá, že stěžovatel svým necitlivým přístupem způsobuje zbytečně retraumatizaci nezletilé a regresní chování, což navázání osobního styku ještě více oddaluje. Matka po celou dobu udržuje kontakt nezletilé s příbuznými ze strany otce, nezletilou podporuje v terapii, dobrovolně iniciovala asistovaná setkání. Za dané situace je třeba respektovat čl. 3 odst. 1 a čl. 9 odst. 3 Úmluvy o právech dítěte. V daném případě je osobní kontakt stěžovatele s nezletilou dcerou v hlubokém rozporu s jejími zájmy. Ústavní práva stěžovatele v řízení nebyla porušena, naopak, správně byla respektována práva nezletilé vedlejší účastnice, dcery stěžovatele. Matka tedy navrhl, aby ústavní stížnost byla jako nedůvodná zamítnuta.

16. Uvedená vyjádření zaslal Ústavní soud stěžovateli k replice. K těmto vyjádřením stěžovatel v právním zastoupení Ústavnímu soudu repliku neposlal. Pouze mimo právní zastoupení zaslal Ústavnímu soudu repliku, ve které reagoval na konkrétní tvrzení matky a označil je za nepravdivá. Zejména zdůraznil, že domnělé trauma nezletilé z otce bylo uměle vytvořeno matkou. V podrobnostech odkázal na znalecký posudek znalkyně PhDr. Věry Tawilové a vyjádření PhDr. Jolany Moravcové z neziskové organizace NOMIA z. ú. Kontakt s nezletilou prostřednictvím aplikace Messenger otec odmítl. Stěžovatel zaslal Ústavnímu soudu i další podání, ke kterým přiložil záznamy z telefonických rozhovorů s vedlejší účastnicí, rodinné fotografie a další listiny.

IV. Procesní předpoklady řízení před Ústavním soudem

17. Ústavní soud posoudil splnění procesních předpokladů řízení a dospěl k závěru, že ústavní stížnost byla podána včas oprávněným stěžovatelem, jenž byl účastníkem řízení, v němž bylo vydáno napadené rozhodnutí. Ústavní soud je k jejímu projednání příslušný. Stěžovatel je právně zastoupen v souladu s § 29 až § 31 zákona o Ústavním soudu. Ústavní stížnost je přípustná (§ 75 odst. 1 téhož zákona a contrario), neboť stěžovatel vyčerpал všechny zákonné procesní prostředky k ochraně svého práva.

V. Posouzení důvodnosti ústavní stížnosti

18. Ústavní soud je soudním orgánem ochrany ústavnosti (čl. 83 Ústavy), který stojí mimo soustavu soudů (čl. 91 odst. 1 Ústavy). Vzhledem k tomu jej nelze, vykonává-li svoji pravomoc tak, že podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy rozhoduje o ústavní stížnosti proti pravomocnému soudnímu rozhodnutí, považovat za další "superrevizní" instanci v systému obecné justice, oprávněnou vlastním rozhodováním (nepřímo) nahrazovat rozhodování obecných soudů; jeho úkolem je "toliko" přezkoumat ústavnost soudních rozhodnutí, jakož i řízení, které jejich vydání předcházelo. Proto vedení řízení, zjišťování a hodnocení skutkového stavu, výklad podústavního práva a jeho aplikace na jednotlivý případ je v zásadě věcí obecných soudů, a o zásahu Ústavního soudu do jejich rozhodovací činnosti lze uvažovat za situace, kdy je jejich rozhodování stíženo vadami, které mají za následek porušení ústavnosti (tzv. kvalifikované vady); o jaké vady přitom jde, lze zjistit z judikatury Ústavního soudu.

19. Proces interpretace a aplikace podústavního práva pak bývá stížen takovouto kvalifikovanou vadou zpravidla tehdy, nezohlední-li obecné soudy správně (či vůbec) dopad některého ústavně zaručeného základního práva (svobody) na posuzovanou věc, nebo se dopustí - z hlediska řádně vedeného soudního řízení - neakceptovatelné "libovůle", spočívající buď v nerespektování jednoznačně znějící kogentní normy, nebo ve zjevném a neodůvodněném vybočení ze standardů výkladu, jenž je v soudní praxi respektován, resp. který odpovídá všeobecně akceptovanému (doktrinálnímu) chápání dotčených právních institutů [srov. náleží ze dne 25. 9. 2007 sp. zn. Pl. ÚS 85/06 (N 148/46 SbNU 471)].

A) Obecná východiska

20. Ústavní soud ve svých rozhodnutích setrvale upozorňuje, že není povolán k tomu, aby v další instanci revidoval závěry opatrovnických soudů. Podle své dosavadní rozhodovací praxe Ústavní soud zasahuje v rodinně právních věcech pouze v případech skutečně extrémních. Je totiž právě na opatrovnických soudech, aby posoudily konkrétní aktuální okolnosti každého případu a přijaly odpovídající opatření (rozhodnutí). Je přitom nutno vzít v úvahu, že jsou to právě nalézací soudy, které mají ke všem účastníkům řízení nejbližší, provádějí a hodnotí v zásadní míře důkazy, komunikují s účastníky a osobami dalšími relevantními pro řízení, z čehož si vytvářejí racionální úsudek, a vynášejí tak relevantní skutkové závěry z bezprostřední blízkosti jádra řešené věci. Vztáhne-li pak nalézací soud své právní závěry k vykonaným skutkovým zjištěním a poskytne-li pro ně s odkazem na konkrétní právní normy i judikaturu soudů přezkoumatelné a logické odůvodnění, přičemž vyjde z nikoli nedostatečného rozsahu dokazování, není možné hodnotit postup soudu jako protiústavní (srov. usnesení ze dne 10. 12. 2019 sp. zn. II. ÚS 1740/19).

21. Podle čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte musí být zájem dítěte předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány. Rovněž Ústavní soud ve své judikatuře dlouhodobě zdůrazňuje nutnost zohlednění nejlepšího zájmu dítěte při jakékoli činnosti týkající se dítěte, včetně soudního rozhodování [viz např. náleze ze dne 8. 7. 2010 sp. zn. Pl. ÚS 15/09 (N 139/58 SbNU 141, č. [244/2010](#) Sb.), bod 29, náleze ze dne 15. 10. 2014 sp. zn. IV. ÚS 3305/13 (N 193/75 SbNU 177), náleze ze dne 30. 5. 2014 sp. zn. I. ÚS 1506/13 (N 110/73 SbNU 739), náleze ze dne 30. 12. 2014 sp. zn. I. ÚS 1554/14 (N 236/75 SbNU 629), body 23-25, náleze ze dne 13. 7. 2011 sp. zn. III. ÚS 3363/10 (N 131/62 SbNU 59), či náleze ze dne 31. 12. 2018 sp. zn. II. ÚS 2344/18 (N 205/91 SbNU 611)].

22. Rovněž pro nalezení modelu péče rodičů o dítě a styku s ním je předním hlediskem nejlepší zájem dítěte. Posouzení naplnění tohoto měřítka přísluší obecným soudům, které jsou povinny posuzovat věc individuálně s přihlédnutím k jejím konkrétním okolnostem a zvláštnostem. Jejich úkolem je ovšem zároveň na základě uplatnění zásady proporcionality nalézt řešení, které nebude nepřiměřeně omezovat ani právo žádného z rodičů zaručené v čl. 32 odst. 4 Listiny [srov. náleze ze dne 3. 5. 2022 sp. zn. I. ÚS 3065/21 (N 56/112 SbNU 9), bod 19, nebo náleze ze dne 31. 8. 2018 sp. zn. IV. ÚS 1286/18 (N 145/90 SbNU 353), bod 21]. Při vyvažování jednotlivých oprávněných zájmů musí mít soud na zřeteli, že zájem nezletilého má vysokou prioritu [srov. náleze ze dne 20. 1. 2015 sp. zn. II. ÚS 2919/14 (N 7/76 SbNU 115)].

23. Zásah do práva na rodinný život představuje velmi závažný zásah do základních lidských práv, a proto se musí opírat o dostatečně pádné argumenty motivované zájmem dítěte. Orgány veřejné moci mají i pozitivní závazky, které jsou těsně spjaty s účinným respektováním rodinného života. Jakmile je tedy prokázána existence rodinného vztahu, musí orgány veřejné moci v zásadě jednat tak, aby se tento vztah mohl rozvíjet, a přijmout vhodná opatření za účelem sloučení rodiče s dítětem [srov. náleze ze dne 10. 10. 2007 sp. zn. II. ÚS 838/07 (N 157/47 SbNU 53)], přičemž k těmto pozitivním povinnostem se řadí vedle aktivní pomoci s osobními, sociálními, zdravotními či majetkovými obtížemi i povinnost rodiče informovat a řádně poučit o možných následcích jeho jednání. Základní právo na nerušený rodinný život jako subjektivní veřejné právo pak ve shodě s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva (dále jen "ESLP") chrání také právo rodiče na přijetí opatření státních orgánů směřujících k jeho obnovenému soužití s dítětem (viz rozhodnutí ESLP ve věci Eriksson vs. Švédsko ze dne 22. 6. 1989 č. 56529/00), a to v co nejkratší době, s ohledem na skutečnost, že prostý běh času může vést k nenapravitelným důsledkům pro vztahy mezi dětmi a rodičem, který s nimi nežije [srov. náleze ze dne 13. 3. 2012 sp. zn. II. ÚS 3765/11 (N 52/64 SbNU 645)].

24. Při rozhodování o úpravě poměrů k nezletilým dětem je vždy třeba vycházet čistě z individuálního rozměru každého jednotlivého případu. Rodinné vztahy jsou totiž primárně založeny na jiných než právních normativních systémech, a proto právo, byť má a musí do těchto vztahů

vstupovat, musí být interpretováno a aplikováno nikoli mechanicky, formalisticky, ale citlivě, s výlučným ohledem na jeho účel. V rodině nelze právně uchopit a vymezit všechny vazby mezi rodinnými příslušníky, právě naopak je třeba vždy na základě individuálních okolností hledat řešení, které v maximální možné míře povede k zákonem předvídanému účelu, v daném případě k zajištění vztahu otce a dítěte [srov. náleze ze dne 13. 3. 2012 sp. zn. II. ÚS 3765/11 (N 52/64 SbNU 645)].

25. Postup obecných soudů při posuzování nejlepšího zájmu dítěte při volbě vhodného modelu péče rodičů o dítě a úpravě styku s ním nicméně nemůže být libovolný. Ustálená judikatura Ústavního soudu proto na základě § 907 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník (dále jen "občanský zákoník"), a relevantních mezinárodních smluv vymezila obecná kritéria, která musí obecné soudy z hlediska nutnosti zohlednění nejlepšího zájmu dítěte vzít v úvahu při rozhodování o úpravě výchovných poměrů včetně styku s dítětem a jejich naplnění vždy zkoumat.

26. Z ústavněprávního pohledu platí stejné základní principy a stejná kritéria pro rozhodování o úpravě péče o dítě i pro rozhodování o styku s dítětem. V obou situacích je základní povinností rozhodujícího orgánu sledovat a chránit především nejlepší zájem dítěte, jak stanoví čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte. Byť nejde o jediné hledisko pro rozhodování v těchto situacích, a je třeba zvažovat i jiné oprávněné zájmy, má nejlepší zájem dítěte při vyvažování s nimi nicméně vysokou prioritu [srov. náleze ze dne 25. 9. 2014 sp. zn. I. ÚS 3216/13 (N 176/74 SbNU 529)]. Rozhodují-li obecné soudy o úpravě styku, je třeba vycházet z toho, že právem obou rodičů je v zásadě stejnou měrou o dítě pečovat a podílet se na jeho výchově, s čímž koresponduje i právo samotného dítěte na péči obou rodičů. Je-li rozhodnutím soudu dítě svěřeno do péče jednoho z rodičů, pak by mu mělo být umožněno stýkat se s druhým rodičem v takové míře, aby byl postulát rovné rodičovské péče co nejvíce naplněn. Pro oba rodiče platí stejně čl. 32 odst. 4 Listiny, podle něhož je péče o děti a jejich výchova právem rodičů a děti mají právo na rodičovskou výchovu a péči. Takové co nejrovnoměrnější uspořádání z hlediska péče o dítě a jeho výchovy je rovněž zpravidla v nejlepším zájmu dítěte. Odchytky od takového uspořádání, tedy výrazná disbalance mezi oběma rodiči v péči o dítě a styku s ním musí být vždy odůvodněny ochranou nějakého jiného, dostatečně silného legitimního zájmu, nejčastěji opět nejlepšího zájmu dítěte; navíc v řízení musí být prokázány konkrétní skutečnosti, o které se tento zájem opírá [srov. náleze ze dne 15. 3. 2016 sp. zn. III. ÚS 2298/15 (N 44/80 SbNU 543), bod 16, náleze ze dne 26. 7. 2016 sp. zn. I. ÚS 153/16 (N 137/82 SbNU 207), náleze ze dne 31. 8. 2018 sp. zn. IV. ÚS 1286/18 (N 145/90 SbNU 353), bod 21, náleze ze dne 17. 5. 2019 sp. zn. II. ÚS 4247/18 (N 81/94 SbNU 104)].

27. Přezkum Ústavního soudu týkající se rozhodnutí o péči o dítě či o úpravě styku s dítětem se pak soustředí především na to, zda obecné soudy zvážily a vyvážily dotčené oprávněné zájmy, zejména zda byl náležitě zjišťován nejlepší zájem dítěte a za tímto účelem shromážděny veškeré potřebné důkazy s tím, že důkazní aktivita nedopadá na samotné účastníky, nýbrž na soud, dále zda hodnocení důkazů odpovídalo principům zakotveným v hlavě páté Listiny a ustanovením zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zda řízení před soudy bylo konáno a přijatá opatření byla činěna v nejlepším zájmu dítěte (čl. 3 Úmluvy o právech dítěte) a zda byla veškerá rozhodnutí vydaná v průběhu řízení řádně a dostatečně odůvodněna [srov. např. náleze ze dne 5. 9. 2017 sp. zn. II. ÚS 1654/17 (N 168/86 SbNU 729), body 17 a 18, náleze ze dne 16. 6. 2015 sp. zn. II. ÚS 2943/14 (N 110/77 SbNU 607) či náleze ze dne 26. 5. 2014 sp. zn. I. ÚS 2482/13 (N 105/73 SbNU 683), bod 17].

28. Přestože Ústavní soud postupuje při přezkumu rozhodnutí v těchto případech zvláště zdrženlivě s ohledem na to, že soudní rozhodnutí v rodinně právních věcech se do značné míry odvíjí od zjišťování a posuzování skutkových okolností a otázek, které je v prvé řadě úkolem obecných soudů, nelze vyloučit, že obecné soudy ve svých rozhodnutích vybočí z rámce ústavnosti a poruší ústavně zaručená práva rodičů, dětí či jiných osob, zejména práva spojená s jejich rodinným životem či práva procesní povahy. V takových případech je Ústavní soud povinen zasáhnout (srov. náleze ze dne 17. 5.

2019 sp. zn. II. ÚS 4247/18).

B) Aplikace obecných východisek na posuzovaný případ

29. Stěžovatel v ústavní stížnosti namítá porušení ústavně zaručeného práva na ochranu soukromého a rodinného života před neoprávněnými zásahy podle čl. 10 odst. 2 Listiny a práva na péči o svoji dceru a na její výchovu podle čl. 32 odst. 4 Listiny. Nesouhlasí s tím, že obecné soudy nevyhověly jeho návrhu a neupravily osobní kontakt otce s dcerou.

30. Podle čl. 3 Úmluvy o právech dítěte zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány. Článek 9 odst. 3 Úmluvy o právech dítěte zakotvuje právo dítěte odděleného od jednoho nebo obou rodičů udržovat pravidelné osobní kontakty s oběma rodiči, ledaže by to bylo v rozporu se zájmy dítěte.

31. Při rozhodování o poměrech k nezletilým dětem včetně rozhodování o úpravě styku rodiče s dítětem, musí obecné soudy komplexně zjišťovat a posuzovat nejlepší zájem konkrétního dítěte. Soudy proto musí vzít v úvahu konkrétní okolnosti daného případu, aby byl hájen nejlepší zájem dítěte a současně bylo respektováno i právo na ochranu před nesprávným zasahováním do rodinného života zaručené v čl. 10 odst. 2 Listiny. Nevyhovění návrhu dotčeného rodiče na rozšíření styku s dítětem lze odůvodnit zásadně jen rozporem s nejlepším zájmem dítěte, podloženým konkrétními okolnostmi a skutečnostmi v řízení prokazanými.

32. Nebrání-li rozhodnutí o podobě styku zvláštní okolnosti, součástí práva na soudní ochranu a zároveň práva na ochranu rodičovství je nastavení pokud možno rovnoměrné péče každého z rodičů. Ačkoli nelze předjímat, jakým způsobem se vyvinou konkrétní podmínky v životě dítěte a rodiče, nemohou obecné soudy rezignovat na nastavení základního rámce rodinného fungování během kalendářního roku v předvídatelných časových úsecích, kdy zpravidla dochází k odchýlkám běžného režimu. Ústavní soud tento postup, který ovšem z objektivních důvodů a vzhledem k mimořádným okolnostem konkrétního případu nemusí být aplikován vždy a bezvýjimečně, preferuje [srov. náleze ze dne 16. 8. 2021 sp. zn. III. ÚS 1279/21 (N 138/107 SbNU 141)]. Nelze-li takový postup z objektivních důvodů aplikovat, měly by obecné soudy postupovat tak, aby zmírnily dopady do práv toho z rodičů, jehož práva jsou vznikem objektivní skutečnosti dotčena (srov. náleze ze dne 29. 5. 2028 sp. zn. I. ÚS 2996/17 (N 104/89 SbNU 529), bod 36, či náleze ze dne 12. 3. 2025 sp. zn. II. ÚS 212/25). Posledně uvedené závěry se plně uplatní i v nyní posuzované věci.

33. V předmětné věci obecné soudy při rozhodování o úpravě styku otce s nezletilou vyšly ze zásadního skutkového zjištění, že otec od roku 2017 trpí organickou poruchou osobnosti, která mimo jiné významně změnila jeho chování, neboť v důsledku jeho onemocnění u něj došlo k povahovým změnám. K tomu došlo v době, kdy byly nezletilé tři roky. Byť bezprostředně po rozpadu soužití byla rodičům i nezletilé poskytnuta odborná psychologická pomoc, zůstává vztah mezi otcem a nezletilou od té doby vážně narušen a nepodařilo se jej nijak významně obnovit. Nezletilá osobní styk s otcem odmítá, přičemž důvodem toho jsou z jejího pohledu nepříjemné zážitky, které ji utvrzují v jejím odmítavém postoji k otci. Skutečnost, že nezletilá má se svým otcem v podstatě jen tyto více nepříjemné než příjemné zážitky, brání nezletilé v překonání bariéry, která je mezi ní a jejím otcem. Při rozhodování o styku otce s nezletilou vycházel krajský soud ze závěrů znalkyně PhDr. Tawilové, jakož i psychologů G. a psychologů B., které se shodly na tom, že za stávajícího stavu není nezletilá připravena na to, aby se s otcem osobně setkala (ani v neutrálním prostředí za přítomnosti odborníka) a že případné naléhání na realizaci styku reálně může nezletilou jejímu otci ještě více odcizit. Krajský soud proto shodně s okresním soudem dospěl k závěru, že není v nejlepším zájmu nezletilé, aby osobní styk otce s nezletilou byl pevně vymezen soudním rozhodnutím. Krajský soud přiléhavě poukázal na to, že současně však je třeba vzít v úvahu, že otec má právo na styk s dítětem,

a že je v zájmu nezletilé, aby zde existoval nějaký způsob, jímž by otec měl možnost nezletilou oslovit. Proto podle názoru krajského soudu okresní soud správně upravil styk otce s nezletilou formou korespondenčního styku. Krajský soud dovodil, že s ohledem na to, že tato forma styku otce s nezletilou fakticky probíhá (a to již nějakou dobu a bez větších obtíží), nic nebrání tomu, aby byla častější, alespoň v rozsahu dvakrát týdně, čímž zhodnotil aktuální stav.

34. Rovněž opatrovník nezletilé zdůraznil, že nezletilá osobní setkání s otcem absolutně odmítá, že na něj není připravena, a proto není možné, aby byl otci osobní styk s nezletilou upraven. L. B. ve své zprávě uvádí, že nezletilá se k možnému osobnímu setkání s otcem stavěla odmítavě, opakovaně rovněž vyjádřila nezájem se s ním sejít. Psycholožka vyslovila závěr, že pro to, aby nezletilá získala zájem o setkání s otcem, by bylo potřeba vytvořit pozitivní zážitky a zkušenosti. Doporučila proto, aby docházelo ke spontánnější a častější textové komunikaci. Rovněž V. G. doporučila postupné budování vztahu mezi otcem a dcerou prostřednictvím textových zpráv hlavně formou vyjadřování zájmu a podpory ze strany otce. Varovala, že bude-li si otec styk s nezletilou vynucovat, může dojít u nezletilé ke zvětšení odporu vůči němu.

35. Jak bylo výše uvedeno, obecné soudy jsou povinny posuzovat problematiku svěřených nezletilých do péče rodičů především s přihlédnutím k jejich nejlepšímu zájmu. Při nalézání nejlepšího zájmu dítěte jsou povinny v každém konkrétním případě pečlivě vážit, jak se do něj promítá stanovisko dítěte. Soudy musí vzít v úvahu přání nezletilých, avšak nemohou vycházet izolovaně pouze z jejich názoru, ale musí souhrnně vzít v úvahu všechny pro posouzení věci významné okolnosti, mimo jiné rozumovou a emocionální vyspělost i věk dítěte (srov. nálezy ze dne 22. 11. 2023 sp. zn. I. ÚS 1096/23, dále usnesení ze dne 15. 11. 2023 sp. zn. I. ÚS 2650/23 a ze dne 27. 9. 2023 sp. zn. I. ÚS 2393/23). S přibývajícím věkem dítěte a s jeho narůstající rozumovou a emocionální vyspělostí bude přitom jeho přání pro výsledný nejlepší zájem čím dál více určující [srov. usnesení ze dne 12. 6. 2023 sp. zn. III. ÚS 1318/22 (bod 36), nálezy ze dne 29. 8. 2023 sp. zn. I. ÚS 1609/23 (body 34 a 37), nálezy ze dne 7. 8. 2024 sp. zn. II. ÚS 1311/24 či usnesení ze dne 7. 5. 2024 sp. zn. III. ÚS 65/24 (bod 29)]. V nyní posuzované věci obecné soudy při vyhodnocování nejlepšího zájmu nezletilé kladly v souladu s již ustálenou judikaturou Ústavního soudu důraz i na názor nezletilé, byť zjištěný pouze prostřednictvím opatrovníka, či odborníků z oblasti psychologie. Vyšly přitom ze zjištění, že v současné době je nezletilá již ve věku, kdy je schopna se k rodinné situaci vyjadřovat samostatně a adekvátně. Názor (postoj) nezletilé přitom shodně vyhodnotily jako konstantní a v době rozhodování ve vztahu k otci jednoznačně odmítavý.

36. V posuzované věci byla rodinná situace po celou dobu řízení aktivně řešena za účasti celé řady odborníků. Psychologická podpora byla poskytována všem členům rodiny a byly realizovány asistované kontakty otce s nezletilou. Ze skutkových zjištění učiněných v předmětné věci vyplývá, že vztahová vazba mezi otcem a nezletilou je v současné době výrazně narušená. Odborné posudky a vyjádření vyhotovené v této věci se shodly na tom, že za stávajícího stavu není nezletilá připravena na to, aby se s otcem osobně setkala. V případě, že by v současné době byly obnoveny asistované kontakty mezi ním a nezletilou, jak otec požaduje, reálně hrozí regrese psychického stavu nezletilé.

37. V předmětné věci měly oba soudy při rozhodování na zřeteli především zájem nezletilé, který je předním hlediskem při rozhodování soudů ve věcech nezletilých dětí. Při svém rozhodování vzaly v úvahu i všechny další pro posouzení věci významné okolnosti, mimo jiné rozumovou a emocionální vyspělost i věk nezletilé a její názor a postoj k realizaci jejího styku s otcem, ale i její zdravotní, resp. psychický stav, stejně jako zdravotní stav otce a jeho chování k nezletilé. Ústavní soud považuje závěry krajského soudu, resp. i okresního soudu, o úpravě styku otce s nezletilou ve formě písemné komunikace prostřednictvím aplikace Messenger v této nastalé specifické situaci za řádně odůvodněné. Obecným soudům proto nelze z ústavněprávního hlediska cokoliv vytknout.

38. Z napadených rozhodnutí vyplývá, že rodičům i nezletilé byla téměř od počátku rozpadu soužití

rodičů poskytována dlouhodobě odborná péče, že minimálně formálně matka žádnou součinnost nemařila, avšak i přesto se bariéru odstranit nepodařilo. Ani z žádného jiného důkazu nelze dovodit, že by to byla matka, kdo primárně způsobil narušení vztahu mezi otcem a dcerou nebo kdo obnovení vztahů aktivně bránil. Za stávající situace by proto matka mohla sehrát podpůrnou roli při obnovování vztahu otce s dcerou. Ústavní soud tedy apeluje na matku, ale současně i na otce, aby vyvinuli všechno možné úsilí, aby nezletilá s otcem navázala pozitivní vztah, například podle výše uvedených doporučení psycholožky vytvářením pozitivních zážitků nezletilé se svým otcem. Žádný soud totiž nemůže jejich rodinnou situaci upravit ideálním způsobem ani napravit již narušené rodinné vztahy svým rozhodnutím, vedeným přednostním zájmem nezletilé. Podle názoru opatrovníka místo otce v životě dcery může přijít spíše v pozdějším věku, až bude nezletilá zralejší a případně sama projeví zájem o obnovu kontaktu. Naděje na budoucí obnovu vztahu tedy podle opatrovníka nezletilé existuje, nicméně jakékoli nátlakové nebo opakované snahy o kontakt v současné době mohou odpor a odmítání z její strany dále prohlubovat.

39. Ústavní soud s ohledem na výše uvedená zjištění zdůrazňuje doporučení opatrovníka, že by se odborné psychologické péči měli podrobit nejen nezletilá a její otec, ale rovněž matka nezletilé. Psycholožka L. B. ve své zprávě uvádí, že by byla schopna ve své ambulanci zajistit případné asistované kontakty otce s nezletilou. Za tímto účelem ostatně krajský soud matce uložil, aby zajistila nezletilé konzultaci v psychologické poradně Bl.

40. Nelze také pominout, že poměry ve věcech péče o nezletilé a styku s nimi se mohou měnit, čímž vzniká prostor pro jejich novou úpravu. Ústavní soud proto připomíná, že rozhodnutí obecných soudů o úpravě vztahů rodičů s nezletilými dětmi nemají povahu rozhodnutí "absolutně konečných", a tedy nezměnitelných, což vyplývá i z § 909 občanského zákoníku, podle kterého změni-li se poměry, soud změni rozhodnutí týkající se výkonu povinností a práv vyplývajících z rodičovské odpovědnosti i bez návrhu [viz např. náleze ze dne 26. 5. 2014 sp. zn. I. ÚS 2482/13 (N 105/73 SbNU 683)].

41. Zákonnou podmínku pro změnu rozhodnutí v § 909 občanského zákoníku, a to změnu poměrů, je nutno chápat jako změnu podstatnou v takových skutečnostech, které tvořily skutkový podklad pro předchozí rozhodnutí soudu (náleze ze dne 20. 9. 2022 sp. zn. IV. ÚS 2002/22 či náleze ze dne 12. 3. 2025 sp. zn. II. ÚS 212/25). Je těžko představitelné, že k takové podstatné změně by mělo docházet v krátkých časových úsecích kopírujících pouze jen psychosociální rozvoj dítěte. Při posuzování takové relevantní změny mohou soudy hodnotit i skutečnosti, které nastaly po rozhodnutí krajského soudu, nelze k nim však přihlížet při hodnocení (ne)ústavnosti napadeného rozsudku.

42. Podle názoru Ústavního soudu se stěžovateli dostalo řádného a spravedlivého dvojinstančního řízení, v němž mu žádný z obecných soudů neupřel jeho ústavně zaručená práva, stejně jako ústavně zaručená práva nezletilé. Krajský soud rozhodnutí okresního soudu změnil, avšak pouze ohledně četnosti písemné komunikace otce s nezletilou, nikoli však ve způsobu realizace styku otce s dcerou. Stěžovatel se však se závěry krajského soudu, resp. se závěry obou obecných soudů, neztotožňuje. To ovšem nezakládá důvod pro zásah Ústavního soudu. Skutečnost, že soud přistoupí při svých myšlenkových úvahách k jinému hodnocení provedených důkazů, než které by za správné považovala ta či ona strana sporu, případně, že na základě tohoto hodnocení důkazů dospěje soud k právnímu závěru, s nímž se některý z účastníků řízení neztotožňuje, nelze považovat za zásah do ústavně zaručených práv stěžovatele či nezletilé. Soudy musí ovšem v odůvodnění svého rozhodnutí přesvědčivě a logicky vyložit, jakými úvahami se při rozhodování věci řídily, tedy mimo jiné, k jakým skutkovým zjištěním na základě provedených důkazů dospěly a jaké právní závěry z těchto skutkových zjištění učinily. Této své povinnosti krajský soud v napadeném rozhodnutí dostal. Ústavní soud konstatuje, že krajský soud napadeným rozhodnutím rozhodl v nejlepším zájmu nezletilé při respektování jejího přání a jejího dlouhodobě konzistentního stanoviska, a jeho rozhodnutí není v rozporu s ústavním pořádkem. Do budoucna nadto není vyloučena změna rozhodnutí soudu, dojde-li ke změně poměrů.

43. Poukazuje-li stěžovatel na rozhodnutí Ústavního soudu vydaná v obdobných věcech, Ústavní soud k tomu uvádí, že k aplikaci závěrů vyslovených v jiných rozhodnutích Ústavního soudu nelze přistupovat mechanicky či je formálně aplikovat na všechny "na první pohled" obdobné případy, neboť každá věc má svoji jedinečnou charakteristiku, která může mít vliv na přijetí jiného, odlišného právního závěru, aniž by bylo možno mít jednoznačně za to, že v důsledku této změny dochází k porušení principu právní jistoty a důvěry v právo. I v nyní posuzované věci rozhodoval krajský soud s přihlídnutím ke konkrétním okolnostem dané věci. V odůvodnění svého rozhodnutí přílehavě připomněl, že úprava poměrů nezletilého dítěte je vždy odvislá od konkrétních okolností dané věci a od konkrétního nejlepšího zájmu nezletilého dítěte. Rozhodnutí Ústavního soudu, na která stěžovatel v ústavní stížnosti odkazuje, zde není možné s ohledem na individuální okolnosti této věci bez dalšího použít.

44. Ústavní soud shrnuje, že v posuzované věci, navzdory námitkám stěžovatele, nezjistil žádné kvalifikované pochybení, které by mohlo vést k porušení základních práv stěžovatele či nezletilé, jež by bylo důvodem pro kasaci napadeného rozsudku. Obecné soudy se předmětnou věcí řádně zabývaly. Při rozhodování vyšly z dostatečně provedeného dokazování, na věc aplikovaly relevantní právní předpisy, jakož i relevantní judikaturu vztahující se k předmětné oblasti. Rozhodnutí obou ve věci jednajících soudů jsou řádně odůvodněna, přičemž Ústavní soud v jejich závěrech nezjistil ani znaky libovůle, překvapivosti nebo nepředvídatelnosti či přílišný formalistický postup. Ústavní soud proto neshledal důvod ke svému zásahu do nezávislého soudního rozhodování.

VI. Závěr

45. Ústavní soud uzavírá, že přezkoumal napadené rozhodnutí na podkladě ústavní stížnosti z hlediska kompetencí daných mu Ústavou, tj. z pozice soudního orgánu ochrany ústavnosti (čl. 83 Ústavy). Protože ze shora uvedených důvodů nezjistil namítané porušení ústavně zaručených práv stěžovatele či nezletilé (viz sub 1), ústavní stížnost podle § 82 odst. 1 zákona o Ústavním soudu zamítl.

46. Přestože Ústavní soud námitky stěžovatele neshledal důvodnými, považuje za vhodné připomenout, že soudy se při případném dalším rozhodování v předmětné věci musí řídit principy shrnutými v tomto nálezu. Zejména musí vzít vážně v potaz zájem nezletilé, který je předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se nezletilé.

47. Ústavní soud současně apeluje na obecné soudy, aby v předmětné věci s ohledem na nastavení základního rámce rodinného fungování a nastalou situaci nerezignovaly na obnovení vztahu mezi stěžovatelem a nezletilou a aby se pokusily co možná nejpečlivěji tuto nastalou nepříznivou situaci monitorovat a všemi jim dostupnými právními prostředky usilovaly o vytvoření pozitivního vztahu mezi stěžovatelem a jeho dcerou. Ústavní soud připomíná, že změní-li se poměry, soud změnil rozhodnutí týkající se výkonu povinností a práv vyplývajících z rodičovské odpovědnosti i bez návrhu (§ 909 občanského zákoníku).

Další články:

- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zmatečnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Střídavá péče](#)
- [Restituce](#)
- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)